

HAGERI KIRIK

EELK Hageri Lambertuse koguduse infoleht, juuni 2016, nr. 25

Lehes:

Juubeliaasta ootuses

Mälestuste radadel

Praostkondadest Lääne-Harju näitel

Abi Hageri palvemajale

Praostkonna lastepäev Hageris

Hageris tegutseb lastebänd

Koguduse perelaager Nuutsakul

Side üle mere

EELK autasud

Üleskutse

Koguduse I poolaasta kroonika 2016

Teated

Hageri koguduse perelaager Nuutsakul. Fotod: Sigrid Põld

Juubeliaasta ootuses

Kui lugeda artikleid toimunud sündmustest, siis olen sageli leidnud end mõtte juurest, et olen hiljaks jäänud. Ühest või teisest sündmusest oleksin tahtnud ka osa võtta, aga ei pannud tähele õiget hetke või ei olnud teemat minu jaoks piisavalt avatud. Tänapäeval on ju nii palju võimalusi, et paratamatult ei jõua kõigega kursis olla. Seetõttu tahaksin oma seekordse mõtteavalduse pühendada tulevastele olulistele sündmustele. Olgu seejuures mainitud, et olen kasutanud EELK veebilehel olevaid materjale. Just nii tehes tahan ühtlasi juhtida tähelepanu EELK interaktiivsele lehele, www.eelk.ee, kus täiendatakse ja täpsustatakse juubeliaastaga seotud sündmuste infot jätkuvalt.

EELK 100

1917. aastal toimus Eestis I Kirikukongress, kus oli enneolematult laiapõhjaselt esindatud luterliku kiriku liikmeskond ja kogudused. Kongressil otsustati reorganiseerida siinsete alade luterlik kirik vabaks rahvakirikuks. Sellest sündmusest sai Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku sünnipäev. Vene keisririigis oli riigikirikuks õigeusu kirik ja luterlus üks nn sallitud religioonidest, mis oli riiklikult allutatud ministeeriumile Peterburis. Poliitilise ülemvõimu muutustega 20. sajandi alguses kaasnes luterliku kiriku õigusliku staatuse ja tegevusvõimaluste teisenemine. Vaba rahvakiriku 100. sünnipäev osutab kirikukongressi väljendatud tahtele, et luterlik kirik Eestis oleks riikliku eeskoste alt vaba, kogu selle liikmeskond osaleks kirikliku elu korraldamises ja kogu sinne ristirahvas kannaks vastutust usulise koostöö kujundamise ja edendamise eest.

Üldkiriklikult on planeeritud korraldada 26. ja 27. mail 2017. a. Tartus EELK ja Eesti Vabariigi 100. sünnipäevale aga samuti ka reformatsiooni 500. aastapäevale pühendatud kirikukongress, mis mahutab endasse nii vaimulike, juhatuse esimeeste kui ka kirikumuusikute konverentsid.

17. juunil 2017. a. on plaan pidada Suure-Jaanis kiriku juubelile pühendatud vaimulik laulupidu.

Need on siiski üksikud näited tulevastest sündmustest.

Reformatsioon 500

Reformatsiooni juubeliaastat tähistatakse üleilmselt. Eesti rahvas tähistab seda suursündmusena, mille keskmes on evangeeliumi sõnum. Teoloogiliselt tõlgendatuna on reformatsioon eelkõige kiriku pöördumine Jeesuse Kristuse poole. Sellisena ei taandu reformatsiooni tähendus üksnes 16. sajandi sündmustele ega ole ka ainult evangeelsete kirikute pärisosa. Pöördumisena Kristuse poole on reformatsioonil oikumeeniline tähendus, mis puudutab kogu rahvast. See on kiriku alusest ja keskmest lähtuv kiriku uuendumine ning uuendamine. Kui reformatsiooni aastapäeva keskmes on evangeeliumi tõde ehk Kolmainus Jumal, võime loota, et kirikuid ja kristlasi juhitakse üksteisele lähemale, et neid innustatakse ühisele tunnistamisele ja teenimisele, et evangeelium saab Eesti rahva seas kuuldavamaks ja kogetavamaks.

Reformatsiooni aastapäeva tähistatakse koostöös kirikuosadustega, kuhu Eesti Evangeelne Luterlik Kirik kuulub: üleilmse luterlike kirikute osaduskonnaga (Luterlik Maailmaliit) ning Euroopa evangeelsete kirikute osaduskonnaga (Evangeelsete Kirikute Osadus Euroopas). Eestis toimuvad ettevalmistused suhtluses Eesti Kirikute Nõukogu ja selle liikmeskirikutega.

Päris olulise avangu Eestis teeb EELK Usuteaduste Instituut, kes kutsub kõiki osalema kongressil "Reformatsioon 500 - vaimsus, kultuurimõjud, perspektiivid" 25.-26.10. 2016 Tallinnas, Eesti Rahvusraamatukogu suures konverentsisaalis.

Eesti Vabariik 100

1918. aastal kuulutati „Manifestiga kõigile Eestimaa rahvastele“ välja iseseisev demokraatlik Eesti Vabariik. Euroopa ühiskondlik-poliitiliste murrangute taustal oli tekkinud ajalooline hetk Eesti rahva iseseisvuspüüdluste täitumiseks. Toona olid Eesti rahvas ja Eesti ristirahvas ulatuselt suuresti kattuvad. Usus Jumalasse kätketud julgus ja vabadus, hariduse ja vaimuvalguse väärtustamine ning koguduseelu iseseisva korraldamise taotlused olid andnud oma viljaka panuse teel poliitilise iseseisvumise ja riikliku enesemääramise poole. Eesti Vabariigi 100. aastapäev on hea võimalus ohutada võimalikult laiapõhjalist avalikku arutelu selle üle, millised on meie ühiskondliku koostöö kujundamise lähtekohad, kaugemad sihid ja ühised hüved. Aga ka seda, millised poliitilise toimimise viisid ning riigi ja kodanikuühiskonna rolli määratlused on nendega vastavuses. Just sellistes seostes saavad eriliselt kogetavaks nii religioossete ja maailmavaatelistel põhiveendumuste olulisus kui ka nende vahelise dialoogi vältimatus.

Vabariigi aastapäeva tähistamise sündmused jäävad põhiliselt 2018. aastasse, aga algust tehakse siiski juba 2017. aasta kevadel, kui saja aasta eest võidi eestlaste alad Eestimaa ja Liivimaa kubermangus ühendada.

Aeg teha ettevalmistusi

Küllap koguduseliikme seisukohalt vaadates ei nõua need tulevad sündmused just suurt ettevalmistust. Aga siiski. Kõigepealt tuleb end mõelda kohal olema. Mitte nii, et "ah tehke, mis mina nüüd", vaid "minagi tahan osaleda". Paljud tegemised on võimaldatud üksikisiku tasandini välja, rääkimata erinevatest kollektiividest, sealhulgas kogudusest.

Ole Sinagi kohal, kirikus!

Jüri Vallsalu

Mälestuste radadel

Möödunud aastal ilmus raamat "Isade õnnistus: 20 mälestuslugu Eesti vaimulikest", mille koostas **Anna Humal**.

Kindlasti on kõik selle raamatu endale soetanud ja ammu läbigi lugenud. Küsisin Annalt, kuidas raamat sündis ja milliseid mõtteid on tal sellega seoses jagada. Lisaks palusin Annal meenutada oma lapsepõlveaega, mil ta elas Hageri kogudusemajas.

Mälestuste killukesi kogunes päris palju. Olgu siinkohal väike valik neist ära toodud.

Kopli Pajakas 1977, paremalt: Paul Laaser, Niina Saar, Paul Saar ja Anna Saar (Humal), Ants Laaser, Voldemar Ramler, Urmas Soomere ja Aliide Ramler

Foto: erakogu

Lapsepõlvemälestused on nagu päikeselaigud, ikka ainult ilusad ja helged.

Vanemad ehitasid Kohilasse oma maja ja me kolisime kogudusemajast sinna elama minu esimese klassi kevadpoolaastal (1979, *toim*). Uskumatu, et ka eelnevast ajast on siiski üht-teist meelde jäänud. Kahjuks ei mäleta ma kõigi mälestuste täpset aega.

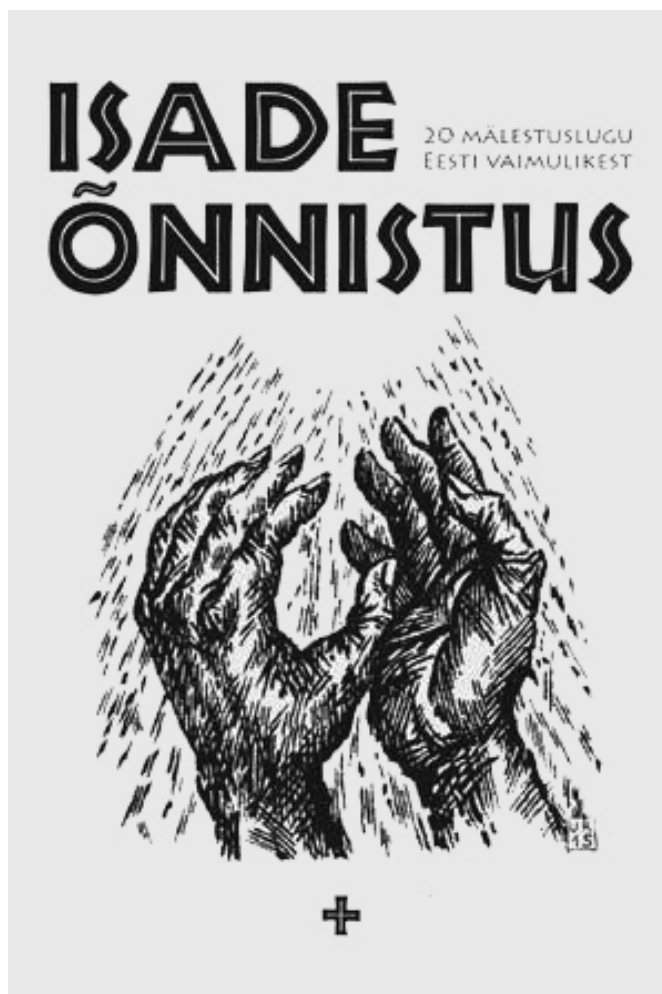
Hageri elades hoidis mind aeg-ajalt tädi Grossmann, ustav koguduseliige, kes elas väikeses armsas viilkatusega majas, mis jääb Hageri kirikust surnuaia poole minnes paremat kätt. Seisin kord koos hoidjatädiga köögi kõrval läbikäidavas kaminatoas (nüüd on see vist õpetaja kabinet) ja isa jooksis oma kabinetist kööki, suur hõljuv must talaar seljas. Tädi Grossmann, alati rahulik ja sõbralik, hüüatas: "Nägid! Tema jalad ei puudutanudki maad! Ta hüppas ühelt ukselevalt teisele või lendas!"

Kord, kui lõunauinakut tegin, läks Grossmann õue tuhka välja viima. Mina aga märkasid silmanurgast tema lahkumist ja läksin peagi järele. Õues ma teda ei näinud, nii jalutasingi öösärgiga ja paljajalu Hageri poodi vaatama, kas Grossmann on seal. Ei paistnud, sest leib oli just tulnud ja palju inimesi seisis äsja saabunud kauba järjekorras. Varsti tõstsid kellegi armsad käed mu süle ja viisid koju tagasi lõunauinakut jätkama....

Minul, kui üksikul lapsel, ei olnud eriti kellegagi rääkida, vaid kuulasin pikki vanainimeste jutte ja seda meeleldi. Siiski, siiski - üle tee kogudusemaja vastas puumajas elas kord üks lasterikas perekond, kelle vanima tütre Katriniga ma vahel mängisin. Aga ta lasi mind tihti kaua oodata kogudusemaja väravas kibuvitsapõõsa juures. Aeg sai küll kokku lepitud, kuid küllap tal oli kodus niigi tore. Emal oli minust vahel lausa kahju, kui ma tundide viisi Katrinit ootas, kuid mina ei kannatanud selle pärast eriti. Siis tegi ema nendest kibuvitsamarjadest magusat punast teed ja sinna juurde sõime võileiba küüslaugu ja keedumunaga. See oli üks parimaid toite!

Minu sõbrad olid kibuvitsade kõrval ka sirelid ja see tore kivimüür kiriku ümber, kogudusemaja ja ka kirikuaed, mille taga kõrgel serval kasvasid väiksed lõhnavad kannikesed, millede keskel ma kevadeti istuda armastasin. Ja vahel käisin õnnistamas haudu kiriku ümber - nii nagu isagi tõstsin käed ja lugesin palveid. Kui kõik hauad järjest said õnnistatud, tundsin, et üks vajalik töö on tehtud!

Erilise elamuse jättis mulle läbikäimine ühe väikse koguduseliikmega. Olin temast natuke vanem, ometi huvitasid ka teda koomiksid soome ajakirjade lõpus, mida mu isal rohkesti oli. Kuidagi kujunes nii, et kuigi ma ei saanud soome keelest aru, palus ta mul neid endale "tõlkida".

Nii jutustasin talle ühel eluperioodil pühapäevast pühapäeva koomikseid enne või pärast jumalateenistust ja see oli minule väga oluline seik - tundsin end ühtäkki suure ja olulisena.

Kõik koguduserahvas oli väga huvitav ja armas ja meelde on jäänud lugematud seigad seoses inimestega: tädi Juuli punapõsed lõua alt kokku seotud rätiku servas ja tema põnevate piltidega vaagen, mille pealt võtsime koguduse jõulupuul koguduseaia kollaseid sibulõunu; tädi Agnes kilusid puhastamas koguduse köögis pika tammelaua taga ja koguduse toas kooris laulmas erakordselt kauni soprani häälega; tädi Salme Kohilast alati kõige maitsvamate kastmete autor; Lia küpsetatud tibukollased kohupiimakooigid ja Anne tarretisega kirsikook; ustavad Mikkerite lapsed; Jete ja Vaike jne.

Sellest ajast meenub üks vahejuhtum, mida siiani oma lastele õpetuseks meenutan. Üks tore tädi, kes koguduse ettevõtmistel alati abiks oli, tuli kord kogudusemaja köögiuksest sisse, käes tohtu suur pott täis auravaid kartuleid, põsed tulipunased ja silmis pisarad. "Oleksin peaaegu surma saanud, kui õues sellest suurest potist kartulite keemisevett ära kallasin - aur tuli mulle kõik näkku, aga ma ei saanud ju kartuleid maha pillata, sest laud peab olema kohe kaetud!"

Kuna ema sulges alati kogudusemaja ukSED, jõudsimE alati väiksema või suurema hilinemisega jumalateenistusele ja

istusime viimasesse või eelviimasesse ritta. See komme on jäänud mind saatma ja istun alati vastumeelselt ettepoole.

Raamatu "Isade õnnistus: 20 mälestuslugu Eesti vaimulikest" sündimine oli imelugu. Just nii, nagu süttib südamest lõke, nii saavad üldjuhul alguse ka paljud ettevõtmised. Miks ja kust saab alguse säde - see on Looja kätetöö. Ühel hetkel kasvas minus igatahes teadmine, et selline raamat tuleb koostada ja kui see oli kasvanud äärmiselt pakiliseks, hakkasin aktiivselt otsima võimalusi selle ellu viimiseks. Ja nii saigi tõeks Piibli sõna, et kes otsib, see leiab.

Minu nägemuses oli, et mälestuslugude seas peaks olema kõstri, õpetaja, praosti, peapiiskopi ning ehk ka mõne väliseestlase lugu. Vaadates enda ja oma vanematele lähedaste seas ringi palusin Jumalal juhatada, milliste vaimulike mälestuslood kogumikku saavad.

Mälestuste küsimisel püüdsin lahti seletada kogumise ideed ja üldjuhul oldigi pakatamas mälestustest ja valmis neid jagama. Mõnel üksikul korral pidi kirjutajaid julgustama, et nad saavad ülestähendamise kindlasti hästi hakkama. Saadetised vaatasin üle esmalt mina ja vajadusel esitasin lisaküsimusi. Keeleliselt vaatas seejärel üle Iris Metsmägi (*õpetaja Peep Audova tütar, toim*), kellega arutasime iga lugu ka omavahel. Eriti oluline ülesanne oli austavalt ümber käia laenuks saadud originaalkäsikirjade ja fotodega, et midagi kaduma ega segamini ei läheks. Õpetaja Kimmeli fotoga juhtus kahjuks äärmiselt ärev lugu. Kui kõik skaneerimised olid tehtud ja ma hakkasin autorile fotosid tagastama, märkas kohkumusega, et üks foto paberkandjal puudub. Otsisime seda fotot terve perega kõikvõimalikest kohtadest, kuid tulutult. Tegu oli erakordse fotoga, mille ainueksemplari paluti Tallinnast juudi sünagoogist, kust seda välja ei tahtud anda. Viimaks pidin suure südamevaluga teatama õp Kimmeli tütrele, et olen kaotanud tema hinnalise foto. Tütar Kersti Lamp naeratas kergelt ja lausus: "Vaata arvutist järele! Ma andsin kõik materjalid sulle paberkandjal, ainult selle foto saatsin kohe skaneeritult!" Olin piiritult rõõmus, sest raske koorem langes õlgade pealt maha.

Kokkuvõtteks võin öelda, et olen väga tänulik raamatu küljendajatele. Nende nõuannete ja ka minu abikaasa Priidu abiga sai raamat just sellise välimuse ja see on minu arvates väga kaunis. Kuna nii raamatu illustratsioonid, kunstnik Uno Roosvaldi sulest, kui sisu vaimulike lähedastelt on erilise siiruse ja austusega kirja pandud, vajutab see üllitisele hoolimise pitseri. Mälestuslood on justkui armastuskirjad, mida ei ole võimalik kommenteerida, vaid mida võib pühaks pidades vaikselt imetlusega käte vahel hoida.

Vahendas Aiivi Sepp

Praostkondadest Lääne-Harju näitel

Jüri Vallsalu

Eestis moodustavad luterliku kiriku 167 kogudust. Piirkondlikult on kirik jaotatud praostkondadeks. Praostkondi on 12. Mingil määral on see jaotus võrreldav riigi haldusterritoriaalse jaotusega, kus kogudused on võrreldavad valdadega ja praostkonnad maakondadega. Koguduste kihelkonnad on küll valdade territooriumist reeglina suuremad, samuti praostkondade territooriumid maakondade omast. Vana Harjumaa jagunes aga kaheks praostkonnaks, Ida- ja Lääne-Harju praostkonnaks. Hageri kogudus kuulub Lääne-Harju praostkonda ja seega kirjutan järgnevalt praostkondade rollist Lääne-Harju praostkonna näitel.

EELK Lääne-Harju praostkonda kuulub kümme kogudust, olles seega koguduste arvu poolest kõige väiksem praostkond. Kolm kogudust, Hageri, Rapla ja Järvakandi, kuuluvad tänasesse Rapla maakonda ja seitse, Harju-Madise, Keila, Nissi, Paldiski, Rannamõisa, Risti ja Saku, kuuluvad tänasesse Harju maakonda. Liikmete ja annetajate arvu poolest oleme aga üks Eesti suuremaid. Loomulikult nende praostkondadega, kus asuvad Eesti mõistes suurlinnad, nagu Tallinn, Tartu ja Pärnu, ei ole andmed võrreldavad.

Kuna praostkonnad ei ole iseseisvad juriidilised isikud, siis mingist omaette majandus- ja vaimuelust ei ole võimalik rääkida. Praostkonnad on üldkiriku osakonnad. Praostkonna rolliks on piirkondlikult koguduste tegevuse toetamine ja osaduse pakkumine nii vaimulikele kui kõigile teistele koguduste töötajatele. Nii on ka Lääne-Harju praostkonna põhilisteks ettevõtmisteks koolituspäevade, arutelude, konverentside jms. organiseerimine, samuti piirkondlike suursündmuste, nagu praostkonna lastepäevad, lastelaagrid, leerilaagrid, laulupäevad jms, korraldamine. Et praostkonna tegevuses oleks võimalik koguduste esindajatel päris seaduslikult kaasa rääkida, selleks on praostkonna sinod (nõukogu), kuhu kuulub igast praostkonna kogudusest 2 valitud ilmiisaadikut ja vaimulik. Sinod koguneb vähemalt ühe korra aastas. Lääne-Harju praostkonnas oleme läinud seda teed, et toimub kaks sinodi koosolekut aastas. Kevadisel koosolekul on koguduste ja praostkonna töö aruandluse aeg

ja sügisesel planeerime tuleviku tegemisi ja võtame vastu praostkonna eelarve. Praostkonna eelarve on marginaalne, ca 3000 eurot aasta kohta.

Praostkonna tegevust juhivad kaks praostkonna vaimulikku, kes on sinodi poolt praostiks ja abipraostiks valitud. Praost ja abipraost valitakse korra kohaselt iga nelja aasta tagant, nii nagu see on demokraatlikus ühiskonnakorralduses mujalgi tuttav. Vaimulikud, kes oma vastavas ametis hakkama saavad, valitakse praktikas tagasi korduvalt. EELK Lääne-Harju praostkonna praostiks olen mina, alates 1993. aastast, ja abipraostiks on Risti koguduse õpetaja Annika Laats, alates 2010. aastast.

Mis mulle, ja usun, et ka paljudele teistele praostkonna vaimulikele ja töötajatele, selle tegevuse juures emotsionaalselt palju tähendab, on osadus. Sõpru võib leida iga elukutsega inimeste hulgast, aga erialast osadust saab tunda ainult sama eriala piires. Isegi teatud naljad on mõistetavad ainult omavahel. Vaimulikel on, millest omavahel rääkida, sama kehtib koguduste erinevate töötajate kohta. Hea näitena tooksin regulaarsed, enamvähem kord kuus toimuvad, vaimulike kokkusaamised. Korraga kohtume 2-3 tunniks, hommikuti, iga kord erinevas koguduses. Esimese päevakorrapunktina on piiblitund järgmise pühapäeva jutlusetekstile, mille peab võõrustav vaimulik. Järgneb arutelu, see hõlbustab jutluste ettevalmistamisi. Seejärel tulevad muud teemad, mis vajavad kooskõlastamist. Kokkusaamine lõpeb tavaliselt ühise supi söömisega, et siis igaüks saaks oma päeva muude tegemistega jätkata. Sarnaseid kokkusaamisi, mitte küll nii regulaarselt, on ka lastetöötajate vahel.

Praostkonna eelis üldkirikuga võrreldes on kodukoha lähedus ja väiksem arv inimesi. See võimaldab olla omavahel ka perekondlikult tuttavad.

Loodan väga, et suur tuhin, mis on seotud riikliku haldusreformiga, ei kandu samal kombel üle ka kirikusse. Suurem ei ole alati parem.

Kohila valla arhitektuuri pärl Hageri palvemaja vajab meie kõigi abi

Sigrid Põld

Kohila vallas asub üks väga eriline hoone. See on Hageri palvemaja, vana nimega Mäeküla palvemaja.

Kas sa tead, kus see asub? Kohila keskusest on sinna 7 kilomeetrit. Sõites Hagerist läbi Kernu poole, jõuad väiksele künkale, kus kunagi asus Mäeküla keskus. Seal olid kõrvuti pood, palvemaja, koolimaja ning Liiva kõrts. Koolimaja ja Liiva kõrtsi vahele jäi Laimiku talu, kuhu Sutlema mõisahärra parun Nikolai von Stackelberg plaanis 1880-ndatel Mäeküla

apteegi rajada. Sel juhul oleks kõrvuti asunud suisa viis olulist hoonet. Apteegi rajas ta siiski kiriku lähedale - sinna, kus praegu pesitseb Hageri muuseum.

Neist olulistest vanadest hoonetest on tänaseni säilinud kõige paremini palvemaja, mis ehitati 19. sajandi alguses.

Aastaid arvati, et hoone valmis 1811. aastal. Nüüd on aga mitmed uurijad leidnud, et valmimisaasta ei saanud olla

Hageri palvemaja.
Foto: Pille-Riin P. Kalmus

nii varajane, sest selle kohta puuduvad kirjalikud andmed. Luterliku kiriku arhiivis on märgitud valmimise aastaks 1820. Saksamaal, Herrnhutis, vennastekoguduse organisatsiooni arhiivis on kirjas number 1818. Remonditööde käigus on välja tulnud vundamendi fragmente, mis lubavad arvata, et palvemaja on ehitatud mitmes järgus ning võimalik, et nurgakivi pandigi juba 1811.

Hageri kogudus on otsustanud, et edaspidi arvestatakse palvemaja sünniaastaks 1818. aastat.

See tähendab, et juba 2018. aastal saame tähistada selle ajaloolise hoone 200. sünnipäeva.

Mis maja see palvemaja on?

Vennastekoguduse liikumine sai alguse 18. sajandil Saksamaal, kuigi juured ulatuvad veelgi varasemasse aega. Liikumine tekkis katoliku kiriku sees osadusliikumisenä. Eestisse jõudis vennastekogudus juba 1720-ndatel. Kuigi tegemist oli religioosse osadusliikumisega kiriku sees, oli nende misjonitööl ka laiem tähendus. Vennastekoguduse misjonärid ehk vennad olid need, kes tulid ja hakkasid julgustama eesti soost inimesi, et ka nemad võivad oma usku tunnistada ja teha seda emakeeles, see ei ole ainult sakslaste privileeg. Selleks tuleb tõlkida piibel ja muu kirjasõna eesti keelde. Samuti tuleb hakata koos käima, et üksteist usus julgustada. Kuna eestlaste jaoks tundus kiriku

lävepakk liiga kõrge – olid seal ju jutlustanud vaid sakslastest pastorid – tuli ehitada lihtsamad kooskäimise kohad ehk palvemajad. Vennastekoguduse üks eesmärgi ongi eristuda nn kõrgkirikust oma lihtsusega. Palvemaja ei pruugi Eesti maastikul isegi sakraalehitisena tunduda.

Niisiis tulid vennad Eestisse ning hakkasid siin palvemaju rajama ja piiblitõlkimisele kaasa aitama. Eestikeelne piibel ilmus aastal 1739. Veel on oluline, et vennad püüdsid arendada eestlaste hulgas lugemisuskust, öeldes, et lugeda peavad oskama kõik, olenemata rahvusest või soost.

Hageri kihelkonnas elas vastuvõtlik rahvas ning ka tolelaegne pastor David Friedrich Ignatius (Hageri õpetaja aastatel 1792-1834) toetas palvemaja rajamise ideed, mistõttu taotleti maad võimalikult kiriku lähedale. Sutlema mõisahärra, kellele kuulus ka kõrvalmõis Mäeküla, eraldaski eespool kirjeldatud künkale krundi. Ehitusmaterjali ei olnud aga kusagilt võtta ning inimesed olid mures, kuidas palvemaja valmis saada. Legend räägib, et ühel aastal olnud tohutu torm ja murdnud mõisahärra metsas maha suured puud, mis mõisnik inimestele kinkinud. Mõisahärra olevat öelnud, et vedage materjal metsast välja ja ehitage endale palvemaja.

Niisiis on Kohila valla üks vanimaid kui mitte kõige vanem puitehtis kerkinud täielikult kohaliku rahva tahtest ja omal jõul. Palvemaja oli ja on siiani omasuguste seas eriline tänu oma mastaapsusele. Suur saal mahutab umbes 800 inimest. Söögisala mahub korraga laudade taha istuma umbes 100 inimest.

Palvemaja ehitati algselt selleks, et eestlastel oleks koht, kus koos käia ja eesti keeles Jumala Sõna kuulutada. Pühapäeval käidi esmalt kirikus jumalateenistusel ning seejärel mindi palvemajja palvetundi pidama. Traditsiooniliselt peeti laupäeva õhtul palvemajas ka nn laulutundi, mis oli vaikne koosviibimine ja pidi aitama inimest ja tema hinge ette valmistada järgmiseks päevaks. Laupäeval osaleval ei osalenud ilmselt väga palju inimesi, kuid pühapäeviti mindi kirikust palvemajja *in corpore*. Veel 20. sajandi alguses jätkus see traditsioon ning erinevatel andmetel osales palvetunnis kuni 1200 inimest igal pühapäeval.

Palvemaja oli läbi aastakümnete koht, kus väga tugevalt rõhutati eestluse ja eesti keele säilimise tähtsust. Seega oli tal religioosse osadusliikumise kõrval suur roll kanda ka kihelkonna kultuuri keskusena ehk kultuuri kandjana. On õnn, et nõukogude ajal ei saanud Hageri palvemaja kannatada. Palvemaja tegevus sai jätkuda, kuigi aasta-aastalt see vähenes. Ka tänapäeval kannab Hageri kogudus vennastekoguduse traditsioone edasi ning korraldab juba aastakümneid kirikus iga kuu kolmandal pühapäeval palvetunde, mis on üles ehitatud nii, nagu Saksamaa vennad sajandeid tagasi eestlasi õpetasid.

Suvisel ajal on palvemaja olnud mitmed aastad kasutuses laste laagripaigana. Usun, et Kohilas on palju neid, kes 1990-ndatel telkisid palvemaja õuel, sest tookordsed laagrid töid kohale sadu kohalikke lapsi.

Peagi saab meie palvemaja 200-aastaseks. Soovime seda tähistada nii väarikale majale vastavalt. Hoone on aga praegu peaaegu hävimisohus. Tänu sellele, et palvemaja on muinsuskaitse all, oleme saanud toetust ka riigilt ning Kohila vallalt. Kuna peamine peremees on Hageri kogudus, oleme mures, et kõikideks töödeks ei jätku piisavalt raha, sest peale palvemaja tuleb korras hoida ka kirikut.

Palvemaja on aja jooksul saanud palju kannatada. Hageri kogudus on koos toetajatega parandanud lumeraskuse all murdunud rookatuse, niiskusest kahjustatud suure saali põranda, kõrvalruumide laed ning loodekülje välisseina. 2015. aastal viidi lõpule katuse remont, ehitati uued välikäimlad ning planeeriti pinnas. Nende tööde rahastus on tulnud enamjaolt muinsuskaitseameti toetustest, kaalukas osa Hageri koguduselt ning palju on kaasa aidanud ka Kohila vald.

Selleks et Hageri palvemaja hävimisest päästa, on tehtud kriisiplaan ja ehitusprojekt, mis koosneb kolmest etapist:

I etapp – taastada hoone kirdekülje amortiseerunud vundament, mis laseb praegu veel hoone alla voolata ja maja puitkonstruktsioone hävitada;

II etapp – akende ja uste renoveerimine. Tegemist on ajalooliste ja muinsuskaitse all olevate hoone osadega, mis on säilitamist väärt, kuid ei ole praegu enam oma ülesannete kõrgusel;

III etapp – fassaadi parandamine, puhastamine ja värvimine, vajaduse korral ka laudvoodri vahetamine. Need on suured tööd, mis hädavajalikud hoone säilitamiseks. Tööde kogumaksumus on 39 117 eurot.

Käesoleval aastal on plaanitud ellu viia esimene etapp, mille tööde maksumuseks on 10 915 eurot. Hageri koguduse ja Kohila valla ühine panus on 5000 eurot. Puudu on seega umbes 6000 eurot.

Kui sa tunned, et sa tahad panustada oma osaga, et säiliks meie valla väga eriline, arhitektuurse ja kultuuriloolise väärtusega hoone, siis oleme tänulikud iga annetuse eest.

Hageri kogudus on käivitanud üle-eestilise korjanduse meie palvemaja renoveerimiseks. Selle kohta leiab infot aadressilt www.eelk.ee.

Annetusi saab teha aga ka otse EELK Hageri koguduse arveldukontole EE31 1010 8020 0393 0006

Märksõna reale palume kirjutada „Palvemaja toetuseks.“

Hetkel on annetustena kogutud 1750€.

PS. Kui sa veel ei ole Hageri palvemajas käinud, siis anna teada ja lähme koos palvemaja vaatama!

Praostkonna lastepäev Hageris

Ave Kris Lend

22. mai hommik oli küll tuuline, kuid töötas siiski päikselist päeva. Vana palvemaja oli valmis seatud ning ootas lapsi, keda mõne tunni pärast oli kümnete viisi õuele oodata - algamas oli iga-aastane Lääne-Harju praostkonna lastepäev. Praostkonna lastepäeva peetakse igal aastal maikuus mõnes Lääne-Harju praostkonna koguduses, sedakorda oli järjekord jõudnud Hagerini.

Kiriku eeskojas käis enne teenistuse algust vilgas toimetamine – kõikidele osalistele oli tarvis kaela riputada nimesildid. Lisaks Hageri lastele oli tulijaid Keilast, Paldiskist, Harju-Ristilt, Nissist ja Raplast. Sinine, kollane, punane või roheline silt käes, ruttasid lapsed edasi lauluproovi, et koos harjutada eelseisva teenistuse tarbeks. Teenistusel esitas see vahva praostkonna lastekoor kolm laulu. Lisaks teenis kaasa koguduse pasunakoos, kelle hulgas andsid oma panuse Kohila Koolituskeskuse muusikakooli asjalikud pasunapoised. Tavapärasest suurema hulga laste kohalolust teenistusel andis märku ka tavalisest valjem sahistamine ja krabistamine. Pärast teenistust tehtud ühispildilt võiski kokku lugeda, et lastepäevale oli kogunenud üle poolesaja lapse koos lastetöötajate ja vanematega.

Teenistuse lõppedes pakiti lapsed autodesse ning seltskond ruttas Hageri palvemajja, et seal lastepäeva jätkata. Samal ajal kui palvemaja köögipoolel lõunasöögiks valmistuti, pakkus Sigrid Pöld kõigile osalistele lustaka ülevaate vanast palvemajast. Näiteks said kohalolijad teada, miks on palvemaja saalis seinal mustad triibud. Kallis lugeja, kas Sina tead?

Seejärel pakuti kehakinnituseks maitavat ja ohtra frikadellisaldusega suppi ning suu sai magusaks kookidest ja kringlist, mille osalevad kogudused olid külastustiks kaasa toonud. Et tuul oli pärastlõunaks hommikul taevast terendanud tumedamad pilved laiali lükanud võisid kõhu täis sünnud lastepäevalised nüüd tõeliselt kaunist kevadilma nautida. Kaua seda nautlemist aga teha ei lastud. Hageri kogudus oli lastepäevaks ette valmistanud neli töötuba. Osalejad jagati värvide järgi gruppidesse ning ringkäik algaski.

Vana palvemaja suures saalis toimus viktoriin. Hageri pühapäevakooliõpetaja Lia Kaljuste eestvedamisel pandi laste teadmised proovile kolmes etapis. Esiteks vaadati slaidide lastest piiblis ja tuli valida kolme erineva vastusevariandi vahel. Jätkus elevust, vahel rõõmsat äratundmist ja vahel vaikust teadmatuse pärast. Teiseks tuli tunda vanaaegseid töövahendeid ja kolmandaks teritada tähelepanu ning jätta meelde slaididel leiduvaid erinevaid pisidetaile. Töötoa lõpuks esitati lastele küsimus, kas on meelde jäänud lugu, millega töötuba algas? Enamasti mäletati – see rääkis töötajatest viinamäel. Tubli mõttetöö eest sai iga osaleja auhinnaks šokolaadimedali.

Palvemaja tagatoas oli üles seatud grafoprojektor, mille peale pühapäevakooliõpetaja Mikk Liblik oli seadnud mannaga

kaetud aluse. Putru seal töötoas siiski ei keedetud, hoopis joonistada tuli. Nimelt, igale lapsele anti tasakesi teada, mida ta näpuga mööda alust joonistama peab ning seejärel said teised toas olnud seina peale projitseeritud joonistusest arvata, millega tegu on. Joonistamine osutus nii populaarseks, et juhendajal said teemad otsa ja tuli laste abi paluda.

Palvemaja ees õuel teatevõistlust korraldanud Lauri ja Sarah Lend võistlejate elu liiga kergeks ei teinud. Näiteks tuli võistkondadel üksteise võidu vett ühest anumast teise viia. Taustal ergutajateks päikesevanne võtavad täiskasvanud, pidid võistlejad kordamööda purgikesega vett ämbrist eemalseisvasse pudelisse toimetama. Võidu tõi koju võistkond, kel kõige esimesena õnnestus tühi pudel veega täita. Elevust pakkus ka jooks, mida tuli teha paarilisega ühest jalast kinniseotuna ning et koosliikumine sujus, tuli leida kaaslasega ühtne rütm. Nagu eluski – peame arvestama teistega. See võistluse osa pakkus ka muid väljundeid. Näiteks teatas 6-aastane Mirtel, et on tänu kinniseotud jalale leidnud endale sõbra.

Keemia katsete töötoas sai iga laps valmistada sidrunhappe ja sooda segu vette lisades „purskava vulkaani“. Veel võis pühapäevakooliõpetaja Ave Kris Lendi demonstreerimisel jälgida, kuidas tähtsaks joodi tantsima kutsus – nagu imevael muutus värvitu lahus ühel hetkel äkitselt tumesiniseks. Milline piiblikoht selle katsega Sinule meelde tuleb? Ja veel, lisamata ei saa jätta, et lõpetuseks tuli, nagu ühele keemiatunnile kord ja kohane, ka üks pauk teha.

Lastepäeva lõppu oli jäetud „vaba mikrofon“, mis tähendas seda, et igal kogudusel oli nüüd võimalus mõne tegevusega üles astuda. Ettekandele tuli näiteks piibliteemaline pantomiim, kus tuli ära arvata, millise piiblikohaga on tegemist. Kolme lauluga astus üles ka Hageri koguduse lastebänd. Päeva lõpetas õpetaja Jüri Vallsalu kokkuvõtliku sõnumiga, ning Paldiski koguduse lapsed, kelle eestlaulmisel kõlas Meie Isa palve.

Kui lastepäeva ametlik osa läbi sai, jäi natuke aega veel kiikumiseks. Nimelt osutus palvemaja hoovi nurgas asuv kiik päeva hitiks. Kiikumas käidi lausa vahetuste kaupa, kui üks vahetus kiikus, ootas järgmine juba oma järjekorda. Paar vanemat last pidas vahti, et kõik ikka võrdselt kiikuda saaks. Öeldakse, et heas seltskonnas möödub aeg kiirelt. Peagi oligi see tore päev õhtusse jõudnud ning käes oli aeg külalised koduteele saata. Iga osaleja sai veel kaasa väikese puuviljaampsi ning tagasisõit võiski alata. Väsinud, kuid õnnelikud korraldajad tõdesid – oli tõeliselt õnnistatud päev täis osadust, rõõmu ja mängu. Hageri pühapäevakooli õpetajad tänavad südamest kõiki, kelle abiga see lastepäev teoks sai.

Ave Kris Lend

Lia Kaljuste

Mikk Liblik

Foto: Sigrid Põld

Hageris tegutseb lastebänd

Hageri koguduses on juba kolmel korral näha ja kuulda olnud lastebändi esinemist. Noored muusikud on pakkunud elamusi kuulajatele ja oma musitseerimist ka ise nautinud. Uurisime lastelt, mida nad bändis osalemisest arvavad.

Kas Sulle meeldib bändis osaleda? Ja mis konkreetselt meeldib (ei meeldi)?

Marta (laul, viiul): Jaa, meeldib. Kuigi meeldiks rohkem, kui ei peaks viiulit mängima. Tahaks hoopis rohkem klaverit või kitarri mängida ja äkki õpin isegi basskitarri mängima. Meeldib, et see on selline vaba mängimine, et ei aeta taga mingit hirmus suurt kvaliteeti, et “appi nüüd oli kole fraas” vms.

Anette (laul): Jaa meeldib, sest tore on laulda ja pilli mängida!

Paul Mihkel (laul, klaver): Meeldib. Laulmine meeldib rohkem kui klaveri mängimine.

Ruuben (löökpillid): Jaa meeldib. Seal on ägedad laulud.

Holger (löökpillid): Meeldib.)

Jakob Aaron (laul): Väga meeldib. Mulle meeldib solisti laulda. Ja laulud on ka ägedad, eriti “Kes võiks armastada maailma”.

Mida bändis olemine Sulle tähendab?

Marta: Saab seda teha, mida muusikakoolis õpin.

Anette: Suurt arengut.

Paul Mihkel: Annab inspiratsiooni ka suurena bändi teha.

Ruuben: Annab võimaluse seda proovida, mida muusikakoolis õpin.

Jakob Aaron: See on minu jaoks oluline, ma olen siis rõõmus. Mulle meeldib laulda, ma naudin seda täiega.

Kas on abiks ka muusikakoolis käimine?

Marta: Muusikakoolis käimine aitab kaasa, aga ma õpin tavalises koolis kitarri ja see aitab ka.

Anette: Jah.

Paul Mihkel: Jaa, muusikakoolis õpin lood selgeks.

Ruuben: Jaa on, sest seal õpin uusi rütme.

Jakob Aaron: Ma ei käi ju muusikakoolis veel, aga arvan, et see on abiks ikka. Ma tahaks tegelikult kitarri õppida.

Kas tahad jätkuvalt osaleda? Miks?

Marta: Jaa, tahan ka edaspidi osaleda, aga võiks isegi rohkem esineda ja raskemaid lugusid ette võtta.

Anette: Tahan, sest nii tore ja lõbus on koos muusikat teha.

Paul Mihkel: Jaa, sest see on äge ja tahaksin rohkem laulda.

Ruuben: Jaa, kui seal veelgi ägedamaid laule tehakse, tahaks veel mängida.

Holger: Jah.

Jakob Aaron: Jah, ikka. Laulda on nii äge.

Foto: Sigrid Pöld

Hageri koguduse perelaager Nuutsakul - Tulge vee juurde!

Sigrid Pöld

Mõnele sündmusele alapealkirja või motot valides võib hiljem selguda, et see läks sõna-sõnalt täppi. Sel aastal juhtus nii Hageri koguduse perelaagriga. Pealkirjas sisaldus sõna vesi ja vett oli laagris ikka tõesti palju! Et vee olemasolust teadlik olla, ei olnud vaja isegi mitte järve minna.

Laussadu sundis rohkem tubaseid tegevusi otsima, aga väiksemaid lapsi ja eelkõige poisse - nemad polnud suhkrust

- ei seganud vihm absoluutselt. Mida rohkem vihma sadas, seda vingem. Nii olid üheks hetkeks meie poja kõik riided trepi käsipuul ripnemas, kõik kaasa võetud jalatsid radiaatoril kuivamas ja noormees ise sunnitud paljajalu ringi lippama. See kõik teda muidugi ei häirinud.

Nüüsiis oli teemaks vesi ja sellele oli üles ehitatud enamus lastele mõeldud tegevustest. Õpetajad Mikk, Ave Kris ja Lia

viisid läbi pühapäevakooli tunnid ning meisterdasid lastega nii väikse purjepaadi kui värvisid T-särgi, sekka mitmed keemilised katsed. Ka õues, märjas rohus ja uduvihmas toimunud maastikumäng oli seotud erinevate ülesannete ja tegevustega. Kuna vihm ja torm tekitasid olukorra, kus majas kord oli elekter, kord mitte, said lapsed maastikumängu käigus ise elektritootmist katsetada. Maastikumängus joodi ka allikavett, lasti veepüstoliga täpsust ning lahendati muid ülesandeid.

Täiskasvanutele mõeldud programmis sai kuulata nii paarisuhte kui ka laste kasvatamise teematist loengut, lisaks rühmatööd.

Lõkkeõhtutega läks seekord kehvasti, sest vett oli lihtsalt liiga palju. Siiski - vorstid said küpsetatud ja söödud ning meeleolu oli igati positiivne.

Pühapäevahommikune vaba lava kontsert oli emotsionaalne ja mitmekülgne - alustades pereansamblist lõpetades

pianistide ja tantsijatega. Hageri lapsed on väga andekad! Hageri pered aga erakordselt armsad ja ühtehoidvad. Laagri sisekliima oli tuntuvalt sõbralik ja soe. Üksteisest hooliti ja üksteist pandi tähele.

Laagri avamisel ja lõpetamisel oli oluline roll Taavol, kes rääkis lastele vee tähtsusest meie elus. Tema lihtsad ja elulised näited panid lapsed kuulama ja kaasa mõtlema.

Mina lapsevanemana tänan kõiki korraldajaid ja pühapäevakooli õpetajaid! Olete lihtsalt suurepärased - Lia, Mikk, Ave Kris, Silja, Agu, Tõnu, Taavo, Joel! Ja muidugi tädi Ester, kes oli ja on köögis täiesti asendamatu!

Meie lapsed jäid laagriga väga-väga rahule ja juba küsitakse - millal ja kus on järgmine kord?

Foto: Elari Lend

Side üle mere - intervjuu Seppo Rantaneniga

Heinola kogudusega Soomes on Hageri kogudusel pikaajalised mitteametlikud sõprussuhted, peagi juba 26 aastat. Seppo perega sai 1990ndatel eriti tihedalt läbi käidud.

Väga paljudel meie hulgast on kindlasti omad mälestused, mida meenutada, oma lugu, mida jutustada. Need ootavad veel üles kirjutamist. Seppo on enda mälestused Mari Mertaneni vahendusel kirja pannud 2008. a. ilmunud raamatus „Taatto: Seppo Rantasen muistemat“. Seppo on tagasihoidlik mees, kes ei taha kuidagi ennast esile tõsta. Siiski on ilus, et Hageri kogudus esitas ta EELK koostöömedali kandidaadiks. Sellest johtuvalt ka alljärgnev väike intervjuu.

Foto: erakogu

Millised olid Su esimesed kokkupuuted Eestiga?

Käisin Eestis esimest korda 45 aastat tagasi. Siis sain ka teada, et Eestis ei ole võimalik endale Piiblit saada. Soome vaimulikes ringkondades oli selline õhkkond, mis andis sisemise kutsumuse viia sinna Jumala sõna. Kogesin, et ka minu ülesandeks on viia piibleid Eestisse.

Mis edasi sai?

Nõukogude Liidus ja ka Eestis oli suur puudus piiblitest. 1970ndatel käisin mitmeid kordi seal. Ükskord juhtus, et vastuvõtja arreteeriti ja pandi vangi peale raamatute üleandmist Peterburis. Teisi soomlasi sel ajal seal ei olnud ja nii seostati mind selle juhtumiga. Reisi järel sain teate, et nüüd hoidku ma mõnda aega eemale. Sel põhjusel tuli mu reisisse mitmeaastane paus. Kui korraldaja arvas, et on

jälle turvaline minna, läksin ma taas teele. Tollis võeti mind seekord paariks tunniks erikontrolli. Nii esimene kui ka viimane reis tõid mind Tallinna.

Kuidas ja millal said alguse sõprussuhted Hageri koguduse rahvaga?

Hageri koor oli 1990. aastate alguses Soomes külas ja oma teekonnal käisid nad ka Heinolas. Sealt sõprus sündiski. Juba samal sügisel tegime koos Helenaga esimese ühise reisi Hagerisse.

Mis tunnetega tulid üle hulga aja taas Eestisse?

Esimestel reisidel Tallinnasse peatusin raamatupoe vaateakna ees, kus olid siis nähtaval vaid Lenini teosed. Tundsini eriti võimsalt, et see olukord saab veel muutuda.

Nüüd see olukord on hoopis teine.

Milliste mõtete ja tunnetega võtsid vastu EELK koostöömedali?

Kui 45 aastat tagasi olin Tallinna toomkirikus turistina ja giid jutustas meile toomkiriku ajaloo, vappidest ja muudest asjadest, oli mul tookord kurb meel. Nüüd istusime sama kiriku pingis ja mind autasustati selle eest, et tegelesin kunagi sellise salajase ettevõtmisega. Kogegin, et sain medali teenimatult. Ei tundnud, et oleksin mingilgi moel selle medali ära teeninud. Tean Soomes kümneid inimesi, kes tegid seda tööd rohkem kui mina.

Milline tähendus on Su elus perel ja sõprusel?

Elus on olnud erinevaid perioode, pikemaid ja lühemaid. Kui üks periood lõpeb, siis teine algab. Piiblite vedu oli üks nendest. Samuti 1990. aastatel alanud ligi 10-aastane periood, kui käisin väga tihti Eestis. Mitmeid kordi aastas. Aastatega

on läbikäimine muutunud. Tervist ja energiat ei jätku enam sellise ühenduse pidamiseks, mis varem on olnud.

Mida arvad kristlaseks olemisest?

Kristlasena elamise mõte on täita Jumala antud kutsumusülesannet, seda, mida Jumal on sulle usaldanud. Talent, mille oled Jumalalt saanud.

Milliseid erilisi hetki elus oled kogenud?

Olen oma elus näinud mitmeid imesid, mida ei saa mõistusega seletada. Ütleb ju Jumala sõnagi, et Tema vägi saab nõrkuses täie võimuse. Töö ei toetu oma võimetele ja võimalustele, vaid Jumala armule ja väele.

Jumal õnnistagu Eesti rahvast!

Intervjueeris Aiivi Sepp
tõlkis Lia Kaljuste

EELK autasud

Nelipühal, 15. mail toimus Tallinna Piiskoplikus Toomkirikus tänujumalateenistus, kus anti üle EELK autasud.

EELK II järgu teeneteristi sai Hageri koguduse õpetaja **Jüri Vallsalu**, 2015. aasta kirikumuusiku tiitli tõi koju koorijuht

Sigrid Pöld. EELK koostöömedal anti **Seppo Rantanen'**ile Heinola kogudusest.

Hageri kirikus ulatati tänukiri pühapäevakooli õpetajale **Mikk Liblik'**ule.

Kirikumuusiku tiitel 2015 - mida see Sinu jaoks tähendab? Milliseid mõtteid ja tundeid tekitab?

Sigrid Pöld: Tekitab hästi suure tänutunde ja rõõmustab kogu südamest. Olen rabelenud siin ja seal 25 aastat, aga mitte tunnustuse saamise eesmärgil. Ju siis olen ikka teinud õiget asja... Kui seda on märgatud, siis on muidugi ääretult hea meel. Juba vallapoolne aukiri, mille sain vabariigi aastapäeval, oli eriline. Tihti peale väikeses kohas on kõik sinu toimetamistega harjunud, aga kui seda tähele pannakse ja oluliseks peetakse, siis see tekitab ikka sooja tunde küll. Kirikumuusiku töö on ju suures osas vabatahtlik töö, mille eest tänu, tunnustus ja tasu ongi enamasti kas käepigistus, aitäh! või siis mõnikord ka aukiri. Usun, et ükski kirikumuusik ei tee oma tööd sellepärast, et ootab mingit "asja". Ise pidin tegema kunagi ülikooli ajal otsuse - kas lähen ennast arendama ja edasi õppima kuhugi välismaale ning "kaon" Eesti ja kiriku jaoks, sest väljakutsed on suuremad ja kaugemad või teen kirikus tööd ja püüan teha seda nii hästi kui võimalik, et keegi ei saaks öelda "ah see on mingi kirikukoor". Mu eesmärk oli ja on, et teeme pigem väiksemalt ja vaiksemalt, aga kvaliteet peab olema! Ma pole iial arvanud, et pean alati võtma midagi ülisuurt ette, et "olla keegi või teha midagi või paista silma". Kui koosseis on väike, pole mõtet laulda Bachi kantaati, sel juhul võtan alati miskit lihtsamat, sest leian, et kõike tuleb teha hästi ja kvaliteetselt. Eriti kirikus! Siin ei saa olla mingit hinnaalandust.

Olen rõõmus ja tänulik, kui seda on märgatud.

Foto: Erik Peinar

Tule - ka Sulle on ülesanne!

Me kõik oleme Jumala loodud ja meie ülesanne on teha tööd Tema auks ja hüvanguks siin Maa peal. Kutsun Sind andma oma panust koguduse töö paremaks toimimiseks. Ja see ei ole pelgalt iga-aastane liikmeannetuse tegemine.

Need on tegevused, mille hulgast igaüks leiab endale sobiva ja jõukohase ülesande. Ehk tunduvad need liiga väiksed ja lihtsad, aga need on koguduse töös väga olulised.

Igaüks meist saab kaasa aidata pühapäevastel jumalateenistustel. Siin on ülesanded, mida saame enda kanda võtta, et kellegi koormus ei oleks liialt suur ja võiksime rõõmu tunda kaasateenimisest.

Teenistusel on igal koguduse liikmel võimalus lugeda lektsoone, viia läbi korjandust või jagada lauluraamatuid. Need on ülesanded, mida tuleb teha igal jumalateenistusel, nii et tööpõld on väga avar. Kutsun Sind üles valima neist endale sobiv ülesanne ja anna ka mulle teada, millist ülesannet ja millal Sa soovid enda kanda võtta.

Koguduse tööst osa võtmine aitab kaasa Sinu kasvamisele kristlasena.

Usk liidab meid Jumalaga, aga tehes koos tööd Tema riigi

auks ja hüvanguks, liidab see meid ka inimestena ning süvendab koguduse pere ühtekuuluvustunnet.

Räägin seda oma kogemusest.

Olin ju minagi algul pelgalt koguduse liige, kes eeskujulikult tasus oma liikmeannetuse ja käis aeg-ajalt kirikus. Aga tõelise koguduse pere liikmena hakkasin ma ennast tundma pärast seda, kui olin osalenud ühel koguduse talgupäeval. Sealt see algas... Ja täna kutsun ma Sind osa saama sellest südantsoojendavast kogemusest.

Oma kaasa teenimise soovist anna teada mu e-mailile regina79@hotmail.ee

Kutsun Sind pühapäeval kirikusse. Seal võid pöörduda inimese poole, kes jagab lauluraamatuid, viib läbi korjandust või loeb lektsoone. Võid küsida ka koguduse õpetajalt. Nemad oskavad sind juhendada, kuidas saaksid üht või teist ülesannet täita.

Kohtume kirikus!

Rohket õnnistust soovides

Regina Sullakatko

Koguduse esimese poolaasta kroonika 2016

01.01 Uue aasta jumalateenistus. Leksioonid: Arne Mänd. Koguduse (palvemaja) jõulupuu

03.01 Leksioonid: Tõnu Lend

10.01 Leksioonid: Arne Mänd

17.01 Kolmanda pühapäeva kuulutustund. Leksioonid: Tõnu Lend

24.01 Leksioonid: Juhan Põld

31.01 Leksioonid: Reio Sepp. Laulis segakoor

07.02 Piiblitund. Leksioonid: Regina Sullakatko. Mängis pasunakoor

14.02 Leksioonid: Arne Mänd. Orelimuusika

21.02 Kolmanda pühapäeva kuulutustund, vastutajad Louise ja Elari Lend. Leksioonid: Juhan Põld. Laulis lastekoor.

23.02 Kohila valla aukirja said Merle Liblik ja Sigrīd Põld

24.02 Vabariigi aastapäeva pidulik jumalateenistus. Leksioonid: Aive Kūūnarpuu. Laulis koguduse ühendkoor (segakoor ja kammerkoor Lambertus), mängisid orel (Mai Mänd) ja tromboon (Ervin Aigro)

28.02 Leksioonid: Tõnu Lend. Orelimuusika. Koguduse nõukogu koosolek

06.03 Piiblitund. Leksioonid: Arne Mänd. Laulis kammerkoor Lambertus

13.03 Leksioonid: Arne Mänd. Mängis pasunakoor

20.03 Kolmanda pühapäeva kuulutustund, vastutaja perek. Sepp. Kõnelesid: Agu Kaljuste, Arne Mänd, Aivi Sepp. Palmipuudepüha. Leksioonid: Reio Sepp. Laulis segakoor Kammerkoor Lambertus Tartu Saalemi kirikus laulmas (Ülistus-projekt)

24.03 Suur Neljapäev. Orelimuusika

25.03 Suur Reede. Orelimuusika

27.03 Esimene ülestõusmispüha. Leksioonid: Marta Põld. Laulis lastekoor ja kammerkoor Lambertus. Mängis pasunakoor.

03.04 Piiblitund. Leksioonid: Tõnu Lend. Orelimuusika, organist Virge Kadarik

10.04 Leksioonid: Juhan Põld. Mängis pasunakoor

17.04 Kolmanda pühapäeva kuulutustund, vastutajad Ester ja Tõnu Lend. Leksioonid: Reio Sepp. Laulis segakoor

24.04 Leksioonid: Regina Sullakatko, Laulis kammerkoor Lambertus. Mõttetalgud kogudusemajas

01.05 Leksioonid: Tõnu Lend. Jumalateenistuse pidas õpetaja Ants Leedjärv. Orelimuusika

05.05 Taevaminemispüha. Orelimuusika

08.05 Emadepäev. Ristimispuha. Leksioonid: Marta Põld.

Laulis lastekoor ja esines lastebänd. Pühapäevakooli lõpetamine

14.05 Noorte koorijuhtide kontsert Tallinna Metodisti kirikus. Osales viis noort koorijuhti, teiste seas Merle Liblik EELK Hageri koguduse kammerkooriga Lambertus

15.05 Kolmanda pühapäeva kuulutustund, vastutaja perek. Kaljuste. Kõnelesid: külalised Soomest. Esimene nelipüha. Leksioonid: Jüri Vallsalu. Laulis segakoor. EELK tänukirja sai: Mikk Liblik. Kell 17 EELK autasude üleandmise pidulik jumalateenistus Tallinna Piiskoplikus Toomkirikus, kus EELK II järgu teeneteristi sai Jüri Vallsalu. Aasta kiriku muusiku tiitli sai Sigrīd Põld. EELK koostöö medali Seppo Rantanen Heinola kogudusest Soomes. Laulis kammerkoor Lambertus.

22.05 Praostkonna lastepäev. Leksioonid: Marta Põld. Laulis praostkonna lastekoor. Mängis pasunakoor

29.05 Leksioonid: Tõnu Lend.

05.06 Piiblitund. Leksioonid: Arne Mänd

10.06 Kirikute Öö. Avatud palvemaja (18.30-21.00) ja kiriku uksed (20.00-22.00).

11.-12.06 Soome Misjoniseltsi suvepäevad Vihtis. Kammerkoor Lambertus laulmas, õpetaja Jüri Vallsalu koos Saku kogudusega osalemas. Pühapäeval kammerkoor Lambertus Heinolas.

12.06 Jumalateenistus. Teenib õpetaja Jaan Lahe. Leksioonid: Arne Mänd

17.-19.06 koguduse perelaager Viljandimaal Nuutsakul. Koguduse reis Viljandimaale.

19.06 Jumalateenistus.

23.06 Võidupüha. Tänujumalateenistus. Orelimuusika

26.06 Surnuaiapüha Hageri kalmistul. Laulab koguduse ühendkoor, mängib pasunakoor

03.07 Suvine leeripäev. Laulab kammerkoor Lambertus

Märkus: Kui pole märgitud teisiti ja oli nn. tavaline pühapäev, siis toimus alati jumalateenistus ja jutlustas õpetaja Jüri Vallsalu. Orelil organist Mai Mänd.

Infoks: Õpetaja Jüri Vallsalu on augustis puhkusel. Sel ajal teenib kogudust diakon Erkki Juhandi

TEATED

EELK Kirikukogu otsusega on soovitat igaaastane
LIIKMEANNETUS 1% INIMESE SISSETULEKUST
NÄIDIS:

Kuu sissetulek:	Liikmeannetus aastas:
100.-	12.-
200.-	24.-
500.-	60.-
800.-	96.-

- * Igaaastane liikmeannetus on koguduse liikme kohustus oma koguduse ees.
- * Liikmeannetust on võimalik tasuda ka osade kaupa
- * Liikmeannetust on võimalik tasuda sularahas koguduse kantseleis või pangalaenukaardiga koguduse pangavarale. Sularahaga tasumise puhul saab inimene sellekohase kviitungi.
- * Koguduse pangavar: SEB, a/a EE311010802003930006
- * Pangas on võimalik teha vastav leping, et pank ise kannab liikmeannetuse kokkulepitud sagedusega kogudusele üle.
- * Ülekandele tuleb märkida, kelle eest ja mis perioodi eest liikmeannetus tehakse.
- * Liikmeannetuselt on võimalik saada järgmisel aastal maksuametilt tulumaksu osa tagasi. Kasutage seda võimalust.
- * Vajaduse korral annab kogudus sellekohase tõendi.

Koguduse juhatus tänab kõiki, kes on oma annetusega kogudust toetanud.

LEERIKURSUSED

Kevad-suvine leerikursus algab igal aastal 1. laupäeval peale Ülestõusmispuhi. Tunnid on laupäeviti kella 10-12 Hageri kogudusemajas. See leerikursus on mõeldud ennekõike koolinoortele. Leeripäev on juulikuul alguses

Sügisleer algab igal aastal septembri 1. laupäeval ja kestab novembri alguseni. Tunnid on laupäeviti kella 10-12 Hageri kogudusemajas. Leerikursusele kutsume ka neid, kes arvavad, et nende õige leeriaeg on möödas.

Jumalateenistused Hageris
pühapäeviti algusega kell 12.00

*

Jumalateenistused Sakus
pühapäeviti algusega kell 15.00

*

Iga kuu kolmandal pühapäeval 10.30 **kuulutuse tund** kirikus

*

Pühapäevakoolitunnid toimuvad Hageris alates Mihklipäevast Emadepäevani iga kuu teisel ja neljandal pühapäeval algusega kell 12.00. kogudusemajas.

Info Lia Kaljuste tel: 56914663
Mikk Liblik tel: 53450486

Jumalateenistuse ajal saavad lapsed olla Kiriku Läänetiiva rõdualuses lastetoas

*

Koguduse segakoor
info Anne Maasalu tel: 53051981
Aivi Otsnik tel: 5163346

Koguduse kammerkoor "Lambertus", info
Sigrid Pöld tel: 5214339
Merle Liblik tel: 5545727

Koguduse lastekoor, info
Sigrid Pöld 5214339, Merle Liblik 5545727

Koguduse puhkpilliorkester, info
Joel Ots tel: 56622896

Muusikakollektiividesse oodatakse rõõmsalt kaasa lööma!

RAAMATUKOGU

Raamatukogu on avatud iga kuu 2. ja 4. pühapäeval enne jumalateenistust kella 10.30 – 11.45.
Suvel raamatukogu puhkab kuni oktoobrini.

Infolehe "Hageri Kirik" koostajad ootavad ettepanekuid ja kaastööd järgmise lehenumbri valmistamiseks.
Samas tänavad kõiki, kes käesoleva numbri valmimisele kaasa aitavad.
Lehe koostasid: Aivi Sepp (aivi.sepp17@gmail.com) ja Juhan Pöld (juhan.pold@gmail.com)
Küljendus: Aivar Kaseste. Trükkikoda: **KATARIINA PRINT**

EELK Hageri Lambertuse kogudus
Registr. nr: 80209464
A/a EE311010802003930006
www.eelk.ee/hageri, hageri@eelk.ee

Koguduse kantselei: Hageri kirikla,
Raplamaa 79701
Tel. 4836121 ja 56453660 (õpetaja)